

Petrusyň birinji haty

Giriş

Petrusyň bu haty Rim imperiýasyna degişli welaýatyň (häzirki Türkiýäniň) dürli künjeklerinde ýaşayan mesihilere niýetlenip ýazylandyr. Olaryň köpüsi Isa Mesihe eýerendikleri üçin köp ejirlere, sögülmelere sezewar edilýärdiler. Olaryň mundan-da köp ejirlere duçar bolmagy ahmaldy. Şoňa görä-de, Petrus bu hatynda jebir-jepalar barada köp zatlary aýdýar. Ol Rebbe hyzmat etmekde, imanda berk durmakda jebir-jepalaryň bolýandygyny aýdyp, bulary iman synagyndan geçmegiň bir usuly hasaplaýar. Petrus jebirlere duçar bolnanda ruhdan

düşmän, «tersine, Mesihiň çeken ejirlere şärik bolýan ýaly şatlanyň» diýip öwüt berýär (4:13). Ol imanlylara Isa Mesihiň hem jebir çekendigini ýatladýar. Imanlylar dogry işleri üçin ýenjilmelere we sögülmelere sezewar edilende, Isa Mesihiň görgülerine şärik bolýandyrlar. Petrus olara şeýle jebirlere çydamly bolmagyň imanlaryny ösdürýändigini we Isa Mesihiň gaýdyp geljek gününde hormata eýe boljakdyklary barada aýdýar. Bulardan başga-da, ol öz okyjylaryna Isa Mesihe degişli adamlar ýaly ýaşamagy ündýär.

Mazmuny

Salamlar we doga-dilegler.....	1:1-2
Täze ýaşayyş umydy.....	1:3-12
Hudaýyň mukaddes halky ýaly ýaşamak.....	1:13–2:17
Isa Mesihiň jebir çekmekdäki göreldesi.....	2:18-25
Mesihiler we jebir-jepalar.....	3:1–4:19
Ýygnagyň ýolbaşçylaryna öwütler.....	5:1-11
Soňky salamlar.....	5:12-14

1-nji bap

Salamlar

¹Isa Mesihiň resuly men Petrusdan Hudaýyň saýlanlaryna, ýagny Pontus, Galatýa, Kappadokiýa, Aziýa we Bitiniýa welaýatlarynda dagynyk we gelmişek

bolup ýaşayanlara dogaýy salam! ²Siz Atamyz Hudaýyň öňden eden kararyna görä saýlandyňyz we Mukaddes Ruh arkaly mukaddes halk bolduňyz. Hudaý muny siziň Isa Mesihe tabyn bolup, Onuň gany bilen päklenmegiňiz üçin etdi.

Goý, Hudaý size boldan-bol merhemet we parahatlyk eçilsin!

Gökdäki mirasymyz

³Rebbimiz Isa Mesihni Atasy Hudaýa öwgüler bolsun! Ol Öz beýik merhemetine görä, Isa Mesihni ölümden dirlmegi arkaly bizi täze durmuşa we ýaşayyş umydyňa gowşurdy. ⁴Şeýle hem size gökde saklanýan çüýremez, tegmilsiz, solmaz miras berdi. ⁵Siz imanyňyz arkaly Hudaýyň gudraty bilen tä halas edilýänçäňiz goralýansyňyz. Bu gutulyş ahyrky günlerde aýan bolmaga taýýardyr. ⁶Şonuň üçin hem muňa ýürekden şatlanylň. Häzirki wagtda gysga wagtlaýyn synaglara duçar bolup, gam-gussa batsaňyz-da, ⁷bu synaglaryň siziň imanyňyzy berkidýändigini bilň. Hatda pany altyn hem otda saplanyp synalýandyr. Şeýlelikde, altyndan has gymmatly bolan imanyňyz synagdan geçip, Isa Mesih aýan bolanda, size öwgi we şan-şöhrat getirer. ⁸Siz Mesihni görmedik bolsaňyz hem, Ony söýýärsiňiz. Hatda Ony görmeseňiz-de, Oňa iman edýärsiňiz we söz bilen taryplap bolmajak beýik şatlykdan dolup-daşýarsyňyz. ⁹Sebäbi imanyňyzyň maksadyna ýetip, janyňyzyň halas bolmagyny gazanýarsyňyz.

¹⁰Pygamberler siziň üçin taýynlanan bu halas bolmaklyga doly düşünmäge çalyşdylar we bu merhemet dogrusynda öň pygamberlik etdiler. ¹¹Olaryň kalbyndaky Mesihniň Ruhy Onuň çekmeli ejirleri we ejirlerden soňky şan-şöhraty barada owaldan äşgär etdi. Olar bularyň nähili we näwagt boljakdygy barada Mukaddes Ruhniň näme görkezýändigini aňlamaga çalyşdylar. ¹²Şonda bu habaryň pygamberler üçin däl-de, siziň üçindigi aýan boldy. Häzirki wagtda

bolsa gökden berlen Hoş Habar size Mukaddes Ruhniň gudraty bilen wagyz edilýär. Bu zatlar hatda perişdeler-de düşünmäge çalyşdylar.

Mukaddes ýaşan

¹³Şonuň üçin hem ähli pikirleriňizi bir ýere jemläp, hüsgär boluň. Isa Mesihniň gelmegi bilen özüňize beriljek merhemete uly umyt baglaň. ¹⁴Gulak asygy çagalar deý boluň, ozalky nadan döwrüňizdäki höwesleriňize eýermäň. ¹⁵Özüňizi çagyran Hudaýyň mukaddes bolşy ýaly, siz hem ähli edýän işleriňizde mukaddes boluň. ¹⁶Sebäbi: «Mukaddes boluň, çünki Men mukaddesdirin» diýlip ýazylandyr. ¹⁷Bütinleý ýüz görmezden, her kime eden işine görä höküm çykarýan Hudaýy Ata diýip çagyrylan bolsaňyz, bu dünýädäki wagtlaýyn döwrüňizi Hudaýdan gorkup geçiriň. ¹⁸Ata-babalaryňyzdan miras alan bu puç durmuşyňyzdan altyn-kümüş ýaly pany zatlar arkaly halas bolmandygyňyzy bilýänsiňiz. ¹⁹Tersine, Hudaýyň şikesiz hem tegmilsiz gurbanlyk Guzusy bolan Mesihniň gymmatly gany arkaly halas edilensiniňiz. ²⁰Mesih dünýä ýaradylmazdan öň bellenen hem bolsa, siziň hatyraňyza bu döwrüň ahyrynda aýan boldy. ²¹Siz Mesih arkaly Hudaýa iman etdiňiz. Hudaý Mesihni dirdip, Ony şöhratlandyrdy. Şeýlelikde, imanyňyz we umydyňyz Hudaýdadyr.

²²Indi siz hakykata gulak asmak ^a bilen özüňizi päklediňiz, çyn doganlyk söýgüsine eýe bolduňyz. Şonuň üçin biri-biriňizi çyn ýürekden söýüň. ²³Siz wagtlaýyn tohumdan däl-de, eýsem, ebedi tohumdan, ýagny Hudaýyň diri

^a 1:22 **Hakykata gulak asmak** – käbir golýazmalarda *Mukaddes Ruh arkaly hakykata gulak asmak*.

hem baky galýan sözi arkaly täzeden doguldyňyz. ²⁴Çünki:

«Ähli ynsan otluk kimindir,
onuň bar görki meýdan güli
kimindir.

Ot gurap gider, güli hem solar,

²⁵emma Rebbiň sözi ebedi galar».

Size wagyz edilen habar, ine, şudur.

2-nji bap

¹Şonuň üçin hem her hili ýaman niýeti, hilegärligi, ikiýüzlüligi, bahyllygy, gybat-gürrüňleri özüňizden aýryp taşlaň.

²Ýaňy doglan bäbekler ýaly sap ruhy süýdi küýsän, şonda ösüp, halas bolar-syňyz. ³Sebäbi siz Rebbiň ýagşylygyny dadyp gördüňiz.

Diri daşlar

⁴Siz ynsanlar tarapyndan ret edilen, emma Hudaýyň nazarynda saýlanan we gymmatly saýylan diri Daşa, ýagny Isa Mesihe ýakynlaşýarsyňyz. ⁵Şonuň üçin siz hem diri daşlar ýaly ruhy bina bolup gurluň. Şonda Isa Mesih arkaly Hudaýyň halaýan ruhy gurbanlyklaryny hödürleýän mukaddes ruhanylar bolarsyňyz. ⁶Mukaddes Ýazgylarda şeýle diýilýär: «Ine, Men Sionda bina daşyny, saýlama we gymmatbaha burç daşyny goýýaryn. Oňa bil baglan asla utandyrylmaz». ⁷Hawa, iman eden siziň üçin bu daş gymmatlydyr. Emma iman etmedikler üçin, «Ussalaryň ret eden daşy, binanyň burç daşy boldy». ⁸Şeýle hem bu «büdreme daşy, ýykýan gaýa». Olar öňden bellenişi ýaly, bu söze tabyn bolmansoňlar бүдreyärler.

⁹Emma siz beýle däl-siňiz, çünki siz saýlanyp-seçilen halksyňyz. Siz pa-

tyşanyň ruhanylary, mukaddes millet, Hudaýa degişli halksyňyz. Hudaý sizi garaňkylykdan Özüniň ajaýyp nuruna çagyrdy. Siz Onuň şan-şöhratyny ygylan etmek üçin saýlanyp-seçilensiniň. ¹⁰Birwagtlar siz halk däl-diňiz, emma indi Hudaýyň halkysyňyz. Öňler siz Onuň rehim-şepagatyndan mahrumdyňyz, indi bolsa oňa gowşansyňyz. ¹¹Eziz dostlar, janyňyza garşy söweşýän günäli höweslerden gaça duruň diýip ýalbarýaryn. Çünki siz bu dünýäde keseki hem gelmişeksiňiz. ¹²Imansyzlaryň arasynda hiç hili müýnsüz ýasaň. Şonda olar sizi nädogry iş etmede aýyplasalar-da, dogry işleriňizi görüp, Hudaýyň geljek günü Ony şöhratlandyrarylar.

Ýolbaşçylara tabyn boluň

¹³Siz her bir ynsan häkimiýetine Rebbiň haky üçin tabyn boluň. Ýurduň başy bolan patyşa bolsun ¹⁴ýa-da onuň bellän emeldarlary bolsun, tapawudy ýok, olara tabyn boluň. Patyşa öz emeldarlaryny ýamanlyk edenleri jezalandyrmaga, ýagşylyk edenleri taryplamaga belledi. ¹⁵Sebäbi Hudaýyň islegi siziň ýagşylyk edip, akylsyz nadanlaryň agzyny ýumdurmagyňyzdyr. ¹⁶Azat adam ýaly ýasaň, emma öz azatlygyňyzy erbetlik etmek üçin ulanmaň. Hudaýyň gullary dek ýasaň. ¹⁷Hemmelere hormat goýuň. Imanly doganlaryňyzy söýüň, Hudaýdan gorkuň, patyşany sylaň.

¹⁸Eý, hyzmatkärler, diňe bir mähirli hem ýumşak hojaýynlaryňyza däl-de, eýsem, ýowuz hojaýynlaryňyza-da hormat goýup, tabyn boluň. ¹⁹Eger kim nähak ýere ejir çekip, Hudaýy tanaýandygy üçin bu görgülere çydaýan bolsa, ol adam

1:24-25 Işa 40:6-8. 2:4 Zeb 117:22; Işa 28:16. 2:6 Işa 28:16. 2:7 Zeb 117:22.

2:8 Işa 8:14. 2:9 Msr 19:5-6.

Hudaýy hoşnut eder. ²⁰Eger eden nädogry işiňiz üçin ýenijmelere döz gelyän bolsaňyz, bu size näme hormat getirer? Emma ýagşylyk edibem ýene ejir çekseňiz we muňa çydasañyz, Hudaý mundan has köprazy bolar. ²¹Ine, siz şunuň üçinem çagyryldyňyz, sebäbi Mesih siziň üçin ejir çekdi. Öz yzyna eýermegiňiz üçin, Ol size görelde boldy. ²²«Ol hiç hili günä etmedi, agzyndan bir ýalan söz çykmany».

²³Ol sögülende sögmedi, ejir çekende hiç kime howp salmady. Muňa derek Özüni adyl höküm çykarýan Hudaýa tabşyrdy. ²⁴Biziň günä garşy ölüp, dogruçylyk ugrunda ýaşamagymyz üçin, Ol haçda günälerimizi Öz üstüne ýükledi. Siz Onuň ýaralary arkaly şypa tapdyňyz. ²⁵Siz goýunlar ýaly azaşypdyňyz, emma indi janyňyzyň Çopanyna hem Gözegçisine dolanyp geldiňiz.

3-nji bap

Är-aýal gatnaşygy

¹⁻²Edil şunuň ýaly, eý, aýallar, siz hem öz äriňize tabyn boluň. Eger äriňiz Hudaýyň sözüne ynanmaýan bolsa, ol aýalynyň ar-namysly, Hudaýdan gorkup ýaşayan päk durmuşyny görüp, hiç bir aýdyp-diýmezden imana geler. ³Siziň gzelligiňiz örülen saçlar, dakylan altynlar, owardan eşikler ýaly daşky görnüşden ybarat bolmasyn. ⁴Tersine, kalbyňyzdaky ýuwaş hem ýumşak ruh siziň solmaýan içki gzelligiňiz bolsun. Bu Hudaýyň nazarynda has gymmatlydyr. ⁵Öňki wagtlarda Hudaýa umyt baglap, ýüreklerini päk saklan aýallar hem özlerini şeýle bezeýärdiler, olar ärine tabyndylar. ⁶Mysal üçin, Sara Ybraýyma tabyn bolup, ony hojaýynym diýip atlandyrdy. Eger

siz hem ýagşylyk edip, hiç bir howpdan gorkmasañyz, Saranyň gyzlary bolarsyňyz. ⁷Eý, ärler, edil şunuň ýaly, sizem öz aýalyňyza hormat goýuň, onuň bilen özara düşünişip ýaşañ. Siz olaryň özüňizden ejizdigini bilýänsiňiz, emma olar hem siziň bilen Hudaýyň beren ýaşayşyny deň miras alandyrlar. Doga-dilegleriňiziň bökdemezligi üçin şeýle ediň.

Dogruýlyk ugrundaky görgüler

⁸Şeýlelikde, hemmäňiz pikirdeş, dertdeş bolup, biri-biriňizi doganlyk söýgüsi bilen söýüň. Rehim-şepagatly we pespäl boluň. ⁹Ýamanlyga ýamanlyk, sögünje sögünç bilen gaýtargy bermän, tersine, alkyş bilen jogap beriň, sebäbi siz şunuň ýaly ýaşamaga çagyrylansyňyz. ¹⁰Çünki:

«Döwran sürmegi isleýän bolsaň,
ýagşy günleri görmekçi bolsaň,
ýamanlykdan sakla sen öz diliňi
we hileli gepden – dodaklaryňy;

¹¹ýamanlykdan aýryl, et sen
ýagşylyk,

parahatlyk agtar, zyndan galma.

¹²Dogry adamlarda Rebbiň gözleri,
perýatlaryna açyk Onuň gulagy.
Ýöne Rebbiň ýüzi ýamanlyk
edýänlere garşydyr».

¹³Ýagşylyk etmäge jan etseňiz, size kim ýamanlyk eder? ¹⁴Siz dogruýlyk üçin görgi görseňiz hem bagtyýarsyňyz. Adamlaryň size salýan howpundan gorkmaň, dowla düşmäň. ¹⁵Emma Mesihe Reb hökmünde ýürekden hormat goýuň. Kalbyňyzdaky umyt hakynda özüňizden hasabat soran her bir adama hemişe jogap bermäge taýýar boluň. ¹⁶Muny mylaýymlyk we edeplilik bilen berjaý ediň. Wyždanyňyza arassa saklaň, şonda siziň Mesihe degişli dogry ýaşayşyňyz barada gybat edenler

sizi ýamanlap aýdan geplerinden utanarlar. ¹⁷Eger Hudaýyň yradasy bilen ejir çekmeli bolsa, ýamanlyk edip ejir çekmekden ýagşylyk edip ejir çekmek has gowudyr.

¹⁸Isa Mesih hem bizi Hudaýa getirmek üçin, biziň günälerimiz sebäpli bir gezek öldi^a. Özi dogry bolsa-da, günäkärler üçin öldi. Ynsan ýaly öldürilse-de, Hudaýyň Ruhý arkaly Ol direldildi. ¹⁹Ol tussagdaky ruhlara baryp, wagyz etdi. ²⁰Bu ruhlar gadym zamanda Nuhuň gämisi ýasalyp ýörkä, Hudaý heniz sabyr-takatlyk edip garaşýarka, Oňa tabyn bolmadylar. Şol gämide bolsa az adam, jemi sekiz adam suw arkaly halas boldy. ²¹Ine, bu suw häzirkizi sizi halas edýän çümdürilişiň nyşanydyr. Siz suwa çümdürileniňizde bedeniňiziň kiri ýuwlandygy üçin däl-de, Isa Mesihniň direlmeği arkaly päk wyždan bilen Hudaýa tarap öwrülendigiňiz üçin halas edildiňiz. ²²Isa Mesih göge çykyp, Hudaýyň sagynda oturdy, ähli perişdeler, ygtyýarlylar we güýçler Oňa tabyn boldy.

4-nji bap

Hudaý üçin ýaşamak

¹Şunlukda, Mesihniň dünýäde ejir çekişi ýaly, siz hem şeýle pikirler bilen ýaraglanyp, muňa taýýar boluň. Sebäbi Mesih üçin ejir çekmäge taýyn bolsaňyz, günä etmekden ýüz öwrensiňiz. ²Indi bu bedendäki galan ýaşajak ömrüňizde ynşanyň islegine däl-de, Hudaýyň islegine eýeriň. ³Geçmişde butparazlyga uýup ýaşanyňyz ýeterlikdir. Şol döwürleri siz ahlaksyzlykda, haram keýp çekmek

de, serhoşlykda, içgili keýpi-sapada we ýigrenji butparazlykda geçirdiňiz. ⁴Indi bolsa şol öňki butparazlyk edýänler siziň özleri bilen bile azgyn zynahorlyga goşulmaýandygyňyza geň galyp, size sögýärler. ⁵Emma dirileriň hem, ölüleriň hem üstünden höküm çykarmaga taýýar duran Hudaýa olar hasabat bererler. ⁶Şonuň üçin hem Hoş Habar hatda ölülere-de wagyz edildi. Olar hem ähli ynşanlar ýaly durmuşynda eden işleri üçin höküm edilen bolsalar-da, Hudaýyň Ruhý arkaly ýaşap bilerler. ⁷Ähli zatlaryň soňy ýakyn geldi. Munuň üçin sagdyn düşünjeli bolup, hüşgärlik bilen dileg ediň. ⁸Ozaly bilen biri-biriňizi jandan söýüň, sebäbi söýgi köp günäleriň üstüni örtýändir. ⁹Zeyrenmezden birek-biregi myhman alyň. ¹⁰Hudaý siziň her biriňize dürli ruhy peşgeşler berdi. Olary biri-biriňize hyzmat etmek üçin ulanyň. ¹¹Kim geplese, Hudaýyň sözleri bilen geplesin. Kim hyzmat etse, Hudaýyň beren güýç-kuwwatyna görä hyzmat etsin. Isa Mesih arkaly Hudaý ähli zatda şöhratlansyn! Şöhrat we gudrat ebedilik Onuňky bolsun! Omyň.

Mesih ugrunda ejir çekmek

¹²Mähribanlarym, sizi synamak üçin başyňyza inen ot belasyna geň zada sa-taşan ýaly haýran galmaň. ¹³Tersine, Mesihniň çeken ejirlerine şarik bolýan ýaly şatlanyň. Onuň şöhraty aýan bolanda, şatlygyňyzyň çägi bolmaz. ¹⁴Mesihniň ady sebäpli kemsidilýän bolsaňyz, bagtyýarsyňyz, sebäbi Hudaýyň şöhratly Ruhý sizde mesgen tutandyr.^b ¹⁵Ýöne sizden

^a 3:18 **Öldi** – käbir golýazmalarda *ejir çekdi*.

^b 4:14 Käbir golýazmalarda *Olar Oňa sögýärler, siz bolsa Ony şöhratlandyryjarsyňyz* diýen jümle hem bar.

hiç kim ganhor ýa ogry, başga bir jenaýatçy, ýa şugulçy bolup ejir çekmesin. ¹⁶Kim mesihi bolup ejir çekýän bolsa utanmasyn. Ol bu at bilen Hudaýy şöhratlandyrsyn. ¹⁷Çünki hökümiň Hudaýyň maşgalasyn-dan başlanmaly wagty gelip ýetdi. Höküm öňürti bizden başlansa, onda Hudaýyň Hoş Habaryna tabyn bolmaýanlaryň soňy näme bolar? ¹⁸Eger dogry adam zordan halas bolýan bolsa, onda hudaýsyzlyk we günäkäriň ahwaly niçik bolar? ¹⁹Munuň üçin Hudaýyň islegi bilen ejir çekýänler ýagşylyk etmegini dowam etdirip, özlerni sadyk Ýaradana tabşyrsynlar.

5-nji bap

Ýaşululara we ýaşlara öwüt-ündewler

¹Men Mesihiň çeken ejirleriniň şady we Onuň aýan boljak şöhratynyň şäriği hökmünde araňyzdaky özüm ýaly ýolbaşçylardan şulary haýyş edýärim: ²çopanlaryň öz sürüsine seredişi ýaly, siz hem Hudaýyň özüňize ynananlary barada alada ediň. Muny mejburi däl-de, meýletinlik bilen ediň. Olara betnebislik bilen däl-de, uly höwes bilen gözegçilik ediň. ³Gol astyňyzdakylara agalyk etmezden, ýagşy görelde görkeziň. ⁴Şeýle etseňiz, Baş Çopan aýan bolanda, solmaz şöhrat täjini alarsyňyz.

⁵Eý, ýaşlar, siz hem ýaşululara tabyn boluň. Hemmäňiz biri-biriňiz bilen pespäl boluň, sebäbi «Hudaý tekepbirlere garşydyr, emma pespäl adamlara merhemet edýändir». ⁶Hudaý sizi wagty gelende beýgelder ýaly, Onuň gudratly goly astynda özüňizi pes tutuň. ⁷Ähli gaýgy-aladaňyzy Hudaýa tabşyryň, sebäbi Ol siziň gamhoruňyzdyr. ⁸Hüşgär we oýa boluň. Duşmanyňyz iblis arlaýjy arslan ýaly aýlanyp, awuny agtaryp ýörendir. ⁹Dünýäniň ähli ýerinde doganlaryňyzyň hem hut şunuň ýaly ejirlere duçar bolýandyklaryny bilýändiginiň üçin, berk iman bilen iblise garşy duruň. ¹⁰Bol merhemet açýän Hudaý sizi Mesih arkaly Öz ebedi şöhratyna çagyrdy. Siz durmuşda ejir çekýän bolsaňyz hem, Ol sizi dikelder, berkider, güýçlendirer we sarsmaz bina edip gurar. ¹¹Güýç-gudrat ebedilik Onuňky bolsun! Omyň.

Hoşlaşyk sözi

¹²Bu gysga hatymy size sadyk doganym Silwan ^a arkaly ýazdym. Munuň bilen sizi ruhlandyryp, Hudaýyň hakyky merhemetine şaýatlyk etdim. ¹³Siziň ýaly saýlanyp-seçilen Babyldaky ýygnak we doganymyz Mark size salam aýdýar. ¹⁴Biri-biriňizi mähirli ogşap salamlasyň. Mesihe degişli bolan siziň hemmäňize parahatlyk ýar bolsun! ^b

^a 5:12 *Silwan* – bu Silasyň beýleki ady.

^b 5:14 Kābir golyazmalarda *Omyň* diýen söz hem bar.